

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDEKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasábos petitaer egyszeri hirdetésnél 18 Hl., többszöri hirdetésnél 14 Hl. — Hivatalos hirdetéseknek minden szó 4 Hl. — Hirdetések és díjak HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyed évre	2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.	

Felelős szerkesztő.

ÉLES KÁROLY.

A kiadók nevében:

Lukonich Gábor dr.
Bárdi György dr. Darnay Kálmán.

A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk.

Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdája küldendők.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Hazai iparcikkek.

Lassan-lassan ébredez közönségünk és figyelme, érdeklődése és vásárló kedve végre valahára kezd a hazai iparcikkek felé fordulni.

Ime, a hazai gyújtó érdekében keltett mozgalomnak Sümegeben igen szép eredménye mutatkozik. A közönség kezén, a háztartásban, a vendéglők és kávéházak asztalain ma már csak elvétve akad külföldi gyújtó, kiszorította az Emke, a Tanítók háza és a győri gyár gyújtója. Ha ez a pártfogás országos jellegű lesz, 2 millió koronát meghaladó összeg marad évenként az országban és ezzel gazdagodik nemzetgazdasági tőkénk.

Hát szép összeg ez, de elenyésző csekélység ahhoz a kétezer milliót meghaladó összeghez képest, amely hazánkból évről-évre külföldi cikkekért kivándorol. Mindazonáltal örömmel üdvözljük ezt a mozgalmat is, mert a kised első lépése ez a hazait támogató mozgalomban s ezt az első lépést követi majd a többi. Mert ennek a mozgalomnak meg kell nőnie, meg kell erősödnie. Közönségünk hazafiságától joggal elvárjuk ezt. Reményt keltő jelenségek máris mutatkoznak. Sümege nek minden szépért, jóért, nemesért, magasztosért lelkesülő hölgyei bevezetik a magyar cukrot háztartásukba. Mellőzni fogják a limburgi és egyéb külföldi cukrot, csak magyar gyártmányt fognak használni. Bizony, e mozgalomnak szintén országosnak kell lennie, hogy a magyar

cukoripar holmi prémiumok nélkül is fölvirágozzék. Mert most úgy áll a dolog, hogy Indiában a magyar cukrot a sertésekkel etetik, mi pedig itthon fogyasztjuk az osztrák ipar cukrát. A hölgyek e hazafias elhatározásához szívvel-lélekkel csatlakozzanak a vendéglők és kávéházak. A fogyasztó közönség erélyesen követelje, hogy a kávéja, teája mellé csakis magyar cukrot kapjon. Kereskedőink készséggel megrendelik ezt, csak a közönség részéről fogyasztásra találjanak.

Azonban menjünk egy lépéssel tovább. Városunkat és vidékünket elárasztják a regedei savanyu vízzel. Millió számra küldik ide azokat a zöld pintes üvegeket, s ellepik a közönséget, hogy más vizet látni is alig lehet. Kérem szeretettel, ez a víz először is külföldi. Miért adjuk mi pénzünket külföldinek. Másodszor meg az itt járt stridóvidéki tanítók említették, hogy a regedei víz kutja összeomlott és most a kut helyreállításáig mesterségesen készült vízzel töltik az üvegeket. Ha ez az állítás való (és mért kétségeskednénk benne?) úgy mi mesterséges vizet iszunk természetes helyett, ami nagy különbség.

De elég ok e víz kiküszöbölésére az, hogy külföldi. El vele tehát asztalunkról! Hiszen van nekünk éppen ilyen olcsó, jó, természetes savanyu vizünk: a petánci. Ígyuk ezt, mert ez hazai.

Oldjuk le végre azokat a rabláncokat, amelyek a külföldi cikkek fogyasztásához

láncolnak; vetkőzzük le azt a megcsontosodott szokást, hogy csak az a jó, ami külföldről jön; törjük meg azt a vastag közönyt, mely nem törődik a vásárolt cikk forrásával s ezzel saját vérét, veritékes keresményét idegen isteneknek áldozza.

A legszentebb hazafias kötelesség, a magyar ipar pártolása, mely nem ékes frázisokban, hanem tettekben nyilvánul. Hassa át ez a kötelességérzet társadalmunkat, ennek minden rétegét, hogy végre legyen magyar ipar. Mert ma még nincs!

Megszivleendő dolgok.

Az ipariskolai tanulók által készített és kiállított munkák megismerésénél osztatlan elismerésben részesült az ipariskola igazgatója, kinek őszinte szívből gratulálunk a sikeresen rendezett kiállításért.

A nagy közönség is szíves örömet részesítette a fiatal munkásokat az anyagi elismerésben, amennyiben ügyességükről tanúságot tevő munkáikat meg is vásárolta. Ez a munkakiállítás dicséretet és elismerést szerzett a tanulóknak és mestereiknek egyaránt.

Sümegeben az iparos ifjuságnak két egyesülete van, amelyek a téli időszakban a műkedvelői előadások, nyáron pedig egyéb mulatságok rendezésében kifogyhatatlanok.

Azt már a két egyesület tagjai többször bemutatták a nagy közönségnek, hogy mily jeles színfűvészek, énekesek, szavalók vannak közöttük, ugyanígy, hogy mestereik háborzongva gondolhatnak ezen művészi estéket megelőző betekre, mert ez idő alatt segédeknek egyáltalán

Vasárnap.

Lágyan suhan az orgonának
Mély hangja át a templomon —
Méla áhítat kél nyomába
S meghajtom némán homlokom.
A gyertyák lobogását nézem,
Mely fényét dusan hinti szét —
... Nézem e fényt és tudja Isten,
Oh, mégis minden oly setét...

A tömjénillat im betölti
A hűvös templom-csarnokot,
A hívők ajkán ina zendül
S a hangulat oly bus, nyomott...
A bűnnek árnya jár-kél itten
És ott borong az arcokon;
Én nézem, nézem roskadozva
És — meghajtom a homlokom...

... A templomablak most kitarul
Ár: valahogyan hirtelen
És végigfut egy kis sugárka
A fénykoronás szenteken.
Künn virág madárdal csengve árad
S a rügybomlásnak hangja kél...
És valahonnan vadvirágok
Illatát hajtja be a szél...

Mi ez?... Az orgona siráma
Pajkos akkordban olvad el
S a tömjén nehéz illatára
Úgy föllelekzik a kebel. —

A gyertyák gyorsan föllobognak
És fény dereng az arcokon;
Én nézem, nézem eltűnődve
És — fölemelem homlokom....

Pakots József.

A babona a palotákban.

— A SÜMEG ÉS VIDÉKE eredeti tárcája. —

A babona a fejedelmi paloták csillogó termében csak oly otthonos, mint a zsupfedeles szalmaviskók szűk szobájában. A jövendőmondók hiszékeny közönsége nem csupán a tudatlan és félmivelt nép egyszerű emberiből rekrutálódik, hanem akad a babonának nem egy rendíthetetlen híve a magas és legmagasabb körökben is. A most élő fejedelmi személyiségek közül egész sor van olyan, akiről köztudomású dolog, hogy hisz a babonában. Különösen el van terjedve a babona az angol és dán udvarnál.

A walesi herceg, aki tudvalevőleg nem igen huzakodik egy kis kártyavetéstől, csak olyan babonás, mint minden más játékos. Csak akkor tesz föl nagyobb összeget a kártyára, ha két hölgy között ül, akiknek azonban nem szabad feketén öltözve lenniök: a fekete ruháról azt hiszi, hogy szerencsétlenséget hoz neki. De ez még nem az egyedüli babonája. A kártyát csak a bal kezével emeli le, sohasem a jobbal. A nyereségét, melyet babonáságból sohasem számlál meg, míg a játékasztalnál ül, mindig csak a jobb kezével dugja zsebre. Arra sohasem lehet rábírnai, hogy hétfői napon játsszon; a hétfő őnála és az egész angol királyi családnál az, ami másoknál a péntek: szerencsétlen nap.

A játéknak egy másik fejedelmi nagy kedvelője, Milán, volt szerb király még a walesi hercegnél is sokkal babonásabb. A roulette-nél sohasem tesz vörösrre. Annnyira hisz a babonában, hogy a vénasszonyok szerencsétlenséget hoznak, hogy aznap hozzá sem nyul a kártyához, amikor vénasszony akad az utjába. Pénteki napon nem játszik s egyáltalában semmibe sem kezd bele, mert nemcsak a játéknál, hanem minden egyéb ténykedésnél a babona rabja.

Viktória angol királynőről ismeretes, hogy sürün vet magának kártyát s feltétlenül hisz abban, amit a kártya mond. Eugénia excsászárné is nagy barátja az efajta jövendőmondásnak s ha a két öreg uralkodónő együtt van, egymásnak olvassák ki a kártyából jövendő sorsukat. Az angol királynő palotájában hivatalos jósök és jósnők egymásnak adják a kilincset. Signor Ruferto, Londonnak ez idő szerint leghíresebb jövendőmondója szolgálatait nem csak az angol királynő és a volt francia császárné, hanem az előbbinek Beatrice nevű leánya is gyakran veszi igénybe.

Beatrice hercegnő, a nemrég elhalt Battenberg Henrik herceg özvegye, rendíthetetlenül hisz a jövendőmondók csulhatatlanságában, mióta egy jóslat, melyet sok évvel ezelőtt mondott neki egy öreg Pythia, az utolsó betűig beteljesedett. Egy cigányasszony akkor azt jóslta meg neki, hogy az, akit a hercegnő szeret, sohasem lesz az övé. Idegen országban fog az meghalni s az a férfi, akit tényleg lesz, követni fogja amazt. És tényleg így is történt. Napoleon herceg Eugénia császárné fia, akit szívébe zárt a hercegnő, a sötét Afrikában a zuluk assagaitól találva lelta halálát. Battenberg Henrik herceg, akinek Beatrice hercegnő hitvese lett, ugyancsak Afrikában hagyta ifju életét.

semmi hasznát nem vehetik, miután a hetekig tartó próbák nem engedik a munka rendes elvégzését. Azt azonban a méltán kíváncsi közönség még nem látta, hogy akár az egyik, akár a másik iparos ifjusági egyesület főhivatásához, kenyérkeresetéhez mért iparkiallításról gondoskodott volna. Pedig meg lehetnek győződve, hogy a nagy közönség ezt a bár szerényebb versenyt igen szívesen üdvözölné és látná s szívesen is részesítené úgy erkölcsi, mint anyagi támogatásban.

Szó ami szó, valljuk be, hogy az uccák tisztogatására a múlt héten ki volt rendelve egy szegényházbéli öreg ember és egypár gyermek. Ezek között a legidősebb 8-9 éves lehetett s ezek azután két szalás városi rendőr felügyelete mellett „pucoválták a várost”.

Ez is csak valami. Utóvégre olyan községben, ahol a községi pótlék csak 60-75% között váltakozik, lehet-e még többet is e címen kívánni. Mennyire vagyunk még a szomszédos kisebb városoktól is?

A vár alatt levő Kisfaludy Mór-féle birtok melletti csapásból annak idején minden megkérdezés és engedelem nélkül élelmesebb polgárok az utat elhordták. (Annak idején föl is jaidultak lapunkban, de eredménye nem lett. Szerk.) Ennek eredménye az, hogy a községi marhákat vízzel ellátó kut most a vízjárás miatt nem közelíthető meg, s így a harasztos legelő s szomszagtól elgyötört állatok kénytelenek a megromlott s minden szeméttől büzlő vizet inni. Hát azok a nagyképűsködő „haraszttulajdonosok” ez ellen nem keresnek orvoslást, hiszen az ő állataik silylik meg ezt a botrányos állapotot.

A temetőt, a kalvária-utat rendezik, tisztogatják úgy, hogy az arra járók el valóságos gyönyörködhetnek a mintaszerűen rendezett utakon, addig itthon a városban az uccák, a járdák rendezetlenségére egy szem fedőanyag kevés, még annyit sem tesznek a háztulajdonosok. Pedig arra nézve már hónapokkal ezelőtt képviselőtestületi határozat hozott, hogy el kell rendelni a járdáknak murvával leendő fedését. Ezt is, mint sok más üdvös határozatot, elfedte a feledés fátyla. De mi azért bátrak leszünk ezeket a feledésnek induló dolgokat az érdemes előjáróságnak eszébe juttatni.

Ugy halljuk, hogy azokat a már említett pékbódékat a magisztratus kijavíttatja, kifesteti s hirdető oszlopoknak használja fel, ajtaját állandóan nyitva tartja s belsejét padokkal látja el, hogy a fáradt utasoknak szállást s az idő viszonyosságai által üldözötteknek pedig menedéket nyújtsanak.

Igazán nagyon szép lesz.

Faragó.

Ugyanaz a cigányasszony az ő vészteljes jóslatával a walesi hercegnek is sok álmátlan éjjelt okozott. Az jóslata ugyanis neki: „Egy koronát látok a fejed fölött lebegni. Látom, amint utánna nyulsz, de sohasem fog a fejedre ülni.” A könnyűvérű herceg ezt a kellemetlen jóslatot eleinte nem igen vette komolyan, de mikor látta, mint teljesedik be szóról szóra mindaz, amit a cigányasszony nővéreinek mondott, nagyon kellemetlenül kezdte magát érezni s a jóslatból korai halálát olvassa ki.

Még többet szenved a babona nyüge alatt a dán trónörökös családja. A trónörökös fia, Károly herceg, lelkes spiritista. Szorgalmasan citálja a szellemeket s már egész könyvtárt tesznek ki azok a kéziratok, amelyek írástudó szellemektől erednek. De maga Keresztély herceg és Lujza hercegnő is hisznek a szellemekben, ami eklatánsan bizonyult be egy alkalommal, amidőn Stokholmban, a svéd királynál voltak vendégségben.

Mint minden valamirevaló királyi kastély, a svéd királyé is hajlékot adott egy pár szellemnek, akik azonban nem igen respektálták az udvari szertartásokat, mert mindjárt az éjjel, hogy a dán vendégek megérkeztek, elkezdtek titokzatos játékokat. Először is kidobták az ágyból a főkamarmestert, azután egy merész szellem a dán herceg ágyához ferközött s jég hideg kezével végigsimította a herceg arcát, ami persze nem esett neki nagyon jól. Harmadnap a hercegnőhöz jött egy szellem látogatónak, a boudoirjába, amitől szegény annyira megijedt, hogy ájultan rogyott össze. A java még csak azután következett. A herceg egy este a könyvtárba ment, hogy egy könyvet hozzon ki magának, melyet reggel benfelejtett. Mivel tudta, hogy a könyv hol fekszik,

Pályaválasztás előtt.

Fontos és nagy jelentőségű fordulópont ez ama tanulóifjak életében, akik a pályaválasztás kétségbeeső dilemmája előtt állanak. Mai nap, midőn a szellemi téren való produkció anynyira aránytalan: az életpályák választóján eligazodni valóban nem csekély fejtörésre ad okot, mind a józanul gondolkodó szülőknél, mind a tapasztalatlan ifjaknál.

Évről-évre megújul a sajtó panasza a középiskolák túltömöttsége és a tévesztett pályaválasztások ellen; de eredménytelenül, mert a kárhözatosan elharapódzott mániá a visszaretentő precedensek és a jövő sivar reményei dacára mindinkább nagyobb dimenziókat ölt.

Nem segítettek a bajon sem a tandíjfel-emelések, sem a kultuszminiszter erőlyes rendszabályai. A szülők most is egyedül a tudományos pályát tekintik a boldogulás Kánaánjának.

Hogy e kárhözatos gondolkodásmód hova vezet, azt bővebben fejtegetni szinte fölösleges. Hiszen elszomorító eredményei olyannyira szembeötlők, hogy alig találkozik már egyén, kinek e részben konkrét tapasztalatai nem volnának.

A szellemi proletariátus burjánjai évről-évre szélesebb körre terjeszkednek s boldognak érzi magát sok diplomás egyén, ha nyomorúságos napidíjak árán menekülhet meg a biztos éhenhalástól.

Ez nem pusztá frázis vagy légből kapott állítás, hanem szomorú valóság. A felsőbb bíróságoknál halomszámra heverő folyamodványok e részben eléggé meggyőző bizonyítékokat szolgáltatnak.

Ily elszomorító jelenségek mellett kötelességünkben áll a válság közelgő perceiben az áldozatra szánt ifjak érdekében szavunkat felemlíteni s a szülőket a higgadt megfontolással párosult elhatározásra figyelmeztetni.

Első sorban, mit a pályaválasztás komoly pillanatában mérlegelendőnek tartunk: az anyagi viszonyokkal való számolás. A tudomány ugyan is nemcsak szellemi, hanem jelentékeny anyagi áldozatot is ró az ifura. S alig képzelhető kétségbeesőbb állapot, mint az, midőn az ifjunak fásztó tanulmányai mellett az egzisztencia nehéz gondjaival is kell küzdenie. Ily körülmények között a lehetetlenséggel határos, hogy a tanuló kötelességének lelkiismeretesen megfelelhessen; előbb-utóbb belefárad az anyagi küzdelembe, s rózsás színekben képzel jövő reményeiből kiábrándítja az érettebb gondolkodás, minek eredménye az elkedvetlenedés, sok esetben pedig a kétségbeesés és elzúllás. S a legjobb esetben, amit a jobb sorsra érdemes ifju protekció útján elérhet, abban áll, hogy elnyer egy nyomorúságos kiváltságot, mely részére az önfenntartás küzdelmeinek újabb útját nyitja meg.

Az anyagi viszonyok mérlegelése mellett nem csekélyebb jelentőséggel bír a pályaválasztás döntő perceiben az ifju hajlamának és tehetségének tanulmányozása. S ez talán még komolyabb téma, mint az előbbi, mert az anyagi zavarokból végre kiemelheti az ifjut egy-egy jó szívű mcnás, de a tehetség és hajlam fogya-

nem gyújtott világot, hanem csak úgy ment be a könyvtár sötét termébe. Alig hogy bement, a szomszéd termekben levő kiséret iszonyu kiáltást hallott s utánna heves viaskodás zaját. Gyorsan behatoltak a könyvtárba s ott találtak halott-halványan, reszketve, eltorzult arcvonásokkal a szegény herceget.

Mi történt? A szellemek egész csordája rávetette magát, kikapták kezéből a könyvet s fojtogatni kezdtek. A herceg viaskodott velök s csodálatos módon épen menekült meg körmeik közül. Persze kiküzdötték az egész kastélyt, de a huncut szellemekre nem találtak rá, csak a könyv hevert ott a padlón szétrongyolva és egy pár szék volt feldöntve. A hercegi pár azonban jóllakott a szellemekkel s nyomban ott hagyta a svéd kastélyt. Mindketten persze szentül meg vannak győződve, hogy tényleg szellemek voltak, akiket láttak és akikkel a herceg viaskodott.

A belga udvar sem ment minden babonától. Klementina hercegnő tele van babonás hittel. Az olasz trónörökösrel kellett volna egyidőben jegyet váltani, egy rettenetes álmokép azonban arra bírta, hogy ígéretét visszavegye. Azt álmodta ugyanis, hogy lent van a pokolban mint kárhözott, a többi kárhözottól körülvéve. Ezt az álmot úgy magyarázta, hogy Istennek nem tetsző dolgot cselekszik, ha olyanak nyújtja kezét, aki a pápa ellensége.

... Mint ezeknél a királyi udvaroknál, ugy bizonyára a többieknl is buján tenyész a babona-szopora palántája, melyet bizony nem egyhamar fog éltető nedvétől megfosztani a fölvilágosodás izzó fénye.

Csikós István.

tékosságát semmi sem pótolhatja, — ez természeti adomány.

A szülők nagyra vágyása és fokozott ambíciója sok ifjunak ásta már meg sirját. Sok szülő a vak predesztinációnak hódolva, már a gyermek születésekor kijelöli annak életpályáját s ettől nem tér el még akkor sem, ha a gyermekben a tanulásra való hajlam parányi szikrája sincsen. Így teremnek aztán az ugynevezett protekciós proletárok, kárára az országnak és kárára azon számtalan tengődő tehetségesnek, akik elől a jól kiérdemelt boldogulás útját érdemtelenül elzárják.

Boldogult emlékezetű Trefort Ágoston teljes erejéből küzdött a szellemi túlprodukció hidrája ellen s biztosan remélhetjük, hogy már a közel jövő kiábrándító fénye el fogja oszlatni azt a hályogot, mely eddig az ifuságot az ipar és kereskedelem racionális útjától távoltartotta.

H I R E K.

— **Jegyzők közgyűlése.** A zalavármegyei községi és körjegyzőinek egyesülete július 10-én tartotta rendes évi közgyűlést Kovács Gyula elnöke alatt. A gyűlésen 52 jegyző vett részt. A közgyűlés a tárgysorozatnak egyes pontjait, melyeket a választmány kellőképpen előkészítve terjesztett elő, elfogadta. A jövő évi közgyűlés helyéül Keszthelyt jelölték ki. Csertán Károly alispán a következő táviratban ülvözölte a közgyűlést: A vármegye kies vidékének szépsége hacsak felemelőleg közgyűlések hangulatára, hogy új erőt merithessenek nehéz hivatásuk betöltésére. A gyűlést társas ebéd követte, melyen számos fölkészült volt. Az elnök a királyt éltette lelkes szavakkal, majd a vármegye alispánjára ürtette poharát. Starzsinszky György egyesületi főjegyző a főpátra és a fűrdő igazgatójára, Kele György az elnökre és tisztikarra, Molnár István Saghvály Jenő szolgabíróra és fűrdőbiztosra mondott tószót.

— **A viharágyuk érdekében.** Raum Oszkár meteorológus, a földművelésügyi miniszter kiküldöttje, aki hazánkban a viharágyukkal való védekezést intézi, folyó hó 13-án városunkba érkezett. 14-én tanulmányozta a helybeli területi viszonyokat ma, 15-én délelőtt 10 órakor a lövésztársulat helyiségében előadást tart a viharágyukról és a jég ellen való védekezésről. Felhívjuk erre az előadásra úgy a szülőbirtokosok, mint a nagy közönség érdeklődését.

— **Felfüggesztett községbíró.** A zalaszentgróti járás vezetésével megbízott Blaha Sándor dr. járási szolgabíró Zala-Szent Grót nagyközség bíráját, Krenn Rudolfot községbírói állásától törvényellenes cselekmény miatt, állásától felfüggesztette és a községírói teendőket további vezetésével Nagy Antal helyettes bíró bízta meg.

— **Értesítő.** A keszthelyi kat. főgimnázium 1899-1900. évről 250 lapra terjedő díszesen kiállított értesítőben számol be Burány Gergely dr. igazgató. Az értesítőt Lakatos Vince tanárnak Magyar költők egymásról című terjedelmes és alapos értekezése nyitja meg. A következő rész a múlt év lefolyását ismerteti. A tanári testület 11 egyházi és 4 világi tanárból állott. Az összes szertárak a múlt évben is szépen gyarapodtak. Az erre fordított költség 5206 k. 25 f. Az ifjusági segítő-egyesület bevétele 1907 k. 34 f., kiadása 1952 k. 82 f. volt. Az egyesület vagyona 10.028 k. 52 f. Az iskolakönyvekben nyújtott segedelem pedig 1265 k. 64 f. tett ki. A Lakatos V. tanár vezetése alatt álló Helikon ifjusági önképzőkör szép tevékenységet fejtett ki. Megünnepelte okt. 6-át és március 15-ét díszgyűléssel, benyújtottak 25 prózai és 18 költői művet, szavaltak 47 darabot. Az intézetbe 302 rendes és 2 magántanuló iratkozott be. Az év végén volt 294. Ezek közül 1 német és 2 horvát anyanyelvű tanuló. Az intézet fegyelmi állapota kitünő volt. Megrovásban egy tanuló sem részesült. Minden tárgyból jeles volt 19, egy tárgyból bukott 23, kettőből 12, több tárgyból 17. Érettségi vizsgálatra jelentkezett 18 tanuló. Az eredményről, mivel a vizsgálatok jun. 27. és 28-án voltak, az értesítő nem számolhatott be. A jövő iskolaévre vonatkozó utasításokkal végződik a tartalmas értesítő.

— **A verseny folytatása.** Hála néked, zord időjárás. Az uborka-évad egyhanguságát nemcsak sivító szeled, hűvös esőd teszi változatossá, hanem megnyitod, megsokasítod a lövésztársulat versenyeit is és ma már harmadszor adsz alkalmat arra, hogy a társaság egybegyűljön s a táncterem napfényes levegőjéből hányjon fittyet a morgó szélnek, a kudélyfásító hideg esőknek. Más években egy-egy delután lepörgött a verseny, az idén, mikor gémberedő ujjakkal kell fogni a puskát, a tekegolyót, bizony kevesebb animóval folyt a verseny. A lövésnél f. hó 8-án mégis befejeződött a küzdelem. Eredménye: I. Hladny János (30 körrel) egy szesbórát. II. Cunya Sándor (29) likórszervizet, III. Szerdahelyi Károly (23, 7) szivartárcát, IV. Gretzmacher Gyula (23 3.) pincetokot, V. Mayer István (20) tő-

rös botot nyert. Élénk érdeklődés közben folyt le a vízgázaló verseny, melynek győztese Füzik Gyula lett. A tekeverseny még mindig nem nyert befejezést, ma folytatódik. Estére kelve megjelentek a hölgyek is. Az aranyfűszag ugyancsak hamar belegyuladott a táncba, nem törődve azal, hogy ebben a versenyben csakis veszteni lehet, elveszteni azt a dobogó kis jószágot: a szívet. Szerencsére itt is meg van a vigasz verseny: lehet helyébe találni másikat. És ha ez kölesönös, kész a boldogság az egész életre... No, de mindez nem tartozik reánk. Számoljunk be inkább a jelenvolt hölgyekkel: *Asszonyok*: Bánfi Alajosné, öz. Cherni Lászlóné, Darnay Kálmánné, Dervarics Istvánné, Erek Istvánné, Füzik Gyuláné, Janisch Alajosné, dr. Kellemen Károlyné, Mayer Istvánné, öz. Mild Károlyné, Sümegei Tivadárné, Szerdahelyi Károlyné, *Leányok*: Bánfi Iona és Etuska, Bozó Magda, Cherni Mariska, Füzik Lenke, Kovács Elvira, Krisch Melánia, Mild Elvira.

Élelmes színjátszó gyerekek. Összeállt néhány iskolás fiú és leánya, színésztrüppöt alakítottak, nem azért, hogy a vakáció unalmát elűzzék, hanem hogy egy kis cigarettára, süteményre, cukorkára való pénzmagra tegyenek szert. Elkészültek három gyerek-szindarabbal és az izraelita iskolában felütötték a deszkákat s július 8-án előadták mondókájukat. Volt közönség szépen s a belépő díjakból összeverődött néhány korona. Mikor a kis színészek, akiknek becsvágyát a zseb dagasztotta, elvégezték a színjátszást, a befolyt jövedelmet maguk között fölosztották. Jutott egynek-egynek 1 k. 36 fillér. Ezt a pénzt a gyerekek megtartották. Hát nagyon élelmes dolog volt ez. De nem méltó ám hozzátok, színjátszó gyerekek, mert mindenki haszonlesőknek fog benneteket tartani. Ha már játsszatok színjátszást, a befolyó pénzt illetlen dolog magatoknak megtartani. Nem vagytok ti erre rászorulva, mikor jó szülétek mindennel ellát benneteket. Miért nem tettetek úgy, mint egyik társatok, a kis Neufeld Janka, aki egy szegény asszonyt segített osztalékával. Ha még egyszerű az a csunya dolog megtörténik, hát névről névre kiírtak benneteket az újságba, hadd lássa mindenki: kik azok a haszonleső gyerekek, akik így koldulnak össze néhány fillért. — Az izr. hitközség előjáróságát pedig megkérjük, hogy jövőre ilyen célra ne adja oda a helyiséget.

— **A verklisek.** (Plágium, némi változtatással.) Eneklé a város lakossága:

Verklivel alszom el,
Verklivel ébredek,
Kimondhatatlan az,
Mít töle szenvedek.

— **Tél a kánikulában.** Falb ugyancsak ráfucsol azokra, akik az ő időjárásával csufondároskodni szoktak. Juliusra havat jövendölt, s ez be is következett. A Kárpátokon és az Alpeken hóesés volt. Nálunk meg most, a kánikula elején, olyan időjárás uralkodik, mintha november végét járnók. Hideg szél súvít át a fák zöld lombain, bele belekapaszkodik nagy koronájukba s amúgy istenesen megrázza őket. Egyik-másik azután meguntja a szél-herkules tépázását és ledől a földre. Az eget folytonosan sűrű, nehéz, szürke fellegek járták, s mintha a Kinában lemészárolt európaiakat fájlanák, gyakorta ríva fakadtak. És olyan hideg könnyecskéket hullattak alá! A nap meg mintha elvesztette volna királyi hatalmát most, uralma delelő pontján, csakis félve dugdosta ki fejét egy-egy szétrongyolódott felhőtömeg mögül, de ereje nincs, melegét nem ad. A levegő hideg, hogy egyik-másik téli kabát elhagyta nyári szálását s védelőleg borult gazdájára, hogy a kánikula hidegében meg ne fagyjon. A hét végén valahára megemberelte magát Kánikula uram, kezébe vette napsugarakból font septújét s elűzte vele a zord időt.

— **A gőzhajók menetrendje** Julius 1-től kezdve aug. végéig terjedő időtartamra a Balatoni gőzhajók járataira nézve új menetrend lépett életbe. Eszerint Siófok és B. Fűred között naponként négy, Almádi és Kenesének naponként két, Boglár és Rév-Fűlöp között naponként három, Badacsonynak naponként két és ezenkívül ünnepnapokon és az ezeket követő napokon még egy járata lesz. Keszthelyt hetenként háromszor fogja a hajó érinteni, még pedig: érkezik szerdán délután 1 ó., csütörtökön d. u. 2 ó. 10 p. és pénteken éjjel 10 ó. 50 perckor Indul: szerdán d. u. 3 ó., pénteken és szombaton reggel 6 órakor.

— **Vasár.** Országos vásár volt július 13-án Szent-Gróton. A főlhajtott marhák száma meghaladta a 8000-re. Nagy vételkedv volt, s a vasút alig győzte elszállítani a megvásárolt marhákat. A zsbivásár azonban messze mögötte maradt a marhavásárnál.

— **A balatoni halászat** nem mutat fel eddig nagy eredményeket. Egyáltalán a mult izeleini folytán aránylag kevés hal van a Balatonban, amit a halászatnál naponként tapasztalhatni. Habár a halászbokroknak segítségükre vannak a gőzösök s beviszik őket a készletekkel a mély

vízre, így sok fáradságtól meg vannak kímélve, mégis a hálókban kevés a hal s olyan drága, hogy a parton is 70—80 kr. kilója a süllőnek, a fogasé pedig 4 korona. Hát most milyen ára van a fogasnak, míg Budapest, Bécs, vagy a külföldre ér is! Innen-onnan annyira kultiválják, gondozzák a Balatont, hogy még halat sem kapunk. A süllő halászat megkezdődött június hó 15-én. Rabló halakat a tilalom alatt is lehet halászni. Az egész Balatonon Kenesétől le Keszthelyig összesen csak hat háló van, melyekkel a halászatot üzik. Tehát kevés hal! drága hal! A fűrdővendégek sem igen örvendhetnek ennek a hírnek, kik már előre számítanak rá, hogy milyen sok és szép fogast esznek majd a Balatonparton.

— **A lisztharmat.** Mint szőlősgazdáinktól értesülünk, a lisztharmat mutatkozik a tőkéken. El ne mulasszák hát, hogy újból kénezzenek. Augusztus elejéig háromszor is kell kéneznii, még pedig akképpen, hogy a fűrtökre is jusson kénpor. Aki augusztusban kénez az már csak a vesszőket fujtassa be s ezzel előri azt, hogy a szőlővesszőt megmenti a bajtól. Kénezésre száraz, meleg időt kell választani. A sarjütemést (szentmárton-szőlőt) pedig gondosan le kell szedni, mert ez valóságos melegágya a lisztharmatnak.

— **A szőlők veszedelme.** A folyó év gazdasági csapásait tetézi az a sok gombabetegség, a minek terjedését évek óta nem tapasztalt mértékben fokozza esős, hűvös időjárásunk. Különösen a *szőlő peronosporája* terjed rohamosan, úgy, hogy vidékek szűretét fenyegeti pusztulással. Az utóbbi kedvező évek folytán az idén lánghán védekeztek termelőink, nem igen véve észre, hogy a rézgálic-keveréket az első permetezés után bizony lemosta az eső és sok helyen másodsor *maig sem permeteztek*. A kár már nagy, de erőlyes védekezéssel még sok megmenthető. A mai kritikus idők legjobb védekező szere a *peronospora ellen* a dr. Aschenbrandt-féle „*bor-dói-por*”, mely biztos hatású, könnyű kezelési és óriási előnye, hogy a *permetezés után rögtön a szőlő levelére tapad*. A védekezést, még ily változó időben is feltétlen biztossá teszi, a mennyiben az eső le nem mossa. Ily kritikus időkben, mint a mostaniak a dr. Aschenbrandt-féle „*bor-dói-porból*” 2%-oldatot használjunk, vagyis vegyünk egy hl. vizre két kilogrammot. A „*bor-dói-por*” gyors felhasználásával még sokat megmenthet nek a magyar szőlőtermelők idei szűretükből. A dr. Aschenbrandt-féle „*bor-dói-por*” ára kilogrammonként 5 kg. csomagban 80 fillér, 10 kg. csomagban 8. fillér; 50 kg. zsákban 76 fillér. A „*Borszati Lapok*” kia hivatalában Budapest (Köztelek), a „*Magyar Meségszók Szövetkezeténél*” Budapest (Alkotmány-uca 31. sz.) és a vidéki megbízottaknál, városunkban Darnay Kálmánnál, Sümegeen. — Ne mulasszák el a szőlősgazdák a hasznos szernek minél gyorsabb alkalmazását.

— **Párbeszéd.** — Pali, már megint részeg vagy?
— Bár csak úgy vóna, tekintetes uram!

— **Alapítvány a Ferenc József Tanítók Háza javára.** A Néptanítók lapjában olvassuk, hogy *Wodiáner Arthur* cs. és kir. udv. könyvkereskedő 500 korona alapítványt tett a Tanítók Háza javára és ezen összeget Lakits Vendel kezébe is fizette. Utánzásra méltó nemes példa ez, mellyel *Wodiáner Arthur* a tanítói kar iránt érzett tiszteletének és áldozatkészségének ismét tetteiben nyilvánú jelét adta. Tudvalevőleg a *Wodiáner F. és Fiai (Lampel Róbert)* cs. és kir. udvari könyvkereskedés ajánlotta föl a tanítók helyett az 50 és 20 koronás részesjegyek árának kifizetését még akkor is, ha a kiadásában megjelent s általánosan a próbált elemi, felső nép-, ipar- és gazdasági ismétői iskolai könyveket bármely más könyvkereskedőnél rendelik meg s ezt a 100 kor. értékű számlát az Eötvös-alap elnökségéhez beküldik.

— **Munkaidő** Peng a kasza, dől a rend. Tul vagyunk Péter és Pálon, elérkezett a lángmelegű nyár, érett a gabona: az egész országban megindult az aratás. Most lesz az ország ur vagy szegény. Az aratás adja meg Magyarországunk miundazt, ami haladás és jólét. A gazdának ad gondatlan életet és fundamentumot a jövő évi boldogulásra. A gabona — életnek hívja a magyar ember — a gabona ad szabadságot, nyugalmat, egyetértést, jólétet az országnak és vérkeringést minden forgalomnak. Ha a gazda vidám, akkor boldog az iparos, jókedvű a kereskedő és termékeny a művészat. Nehéz idő az országra az aratás ideje. Munkával, gondnal és fáradsággal terhes. Verejték élteti ilyenkor a kenyéradó humuszt. Ez a nehéz munkaidő a gazdának...

— **Sertésvész.** Sümegeen a sertésvész fölépett, mire a hatóság városunkat zár alá helyezte. Bizony súlyos kárral jár ez a gyakran fölépő sertés-betegség és bénítólag hat arra a csekély forgalomra is, ami még a jobb időkben megmaradt.

— **Nápoly.** Ezt a karakterisztikus várost, a maga rikitószínű házaival, háromszáz templomá-

val, történelmi nevezetességű középületeivel, pompás parkjaival, páratlan szép keretben; a tenger, a tűzokádó Vezuv, a mindig havas hógy-láncok közepett. — tehát egész Nápolyt és vidékét, teméntelen házaival, uccáin a nyüzsgő alakok sokaságával — festette meg osodálatos, igazi német buzgósággal, ropant technikkával, megkapó plasztikkával, — egy müncheni festőkből álló konzorcium. Fölérve a pódiumra, egy délszaki növényzettel telt park előtt találjuk magunkat, mögötte a sima tenger kékje terül el, a háttérben a sűrű füstöt okádó félelmetes tűzhányó. Jobbról szinte kőből épült házaknak tet-sző ucca szeli át a képet, a nápolyi korzó, rajta tarka összevisszaságban ezernyi ember: csuhás barátok, haramiaképű lazzaronik, rongyos uccagyerkőcök, meg elegáns hölgyek, urak, tolatodva, hömpölgőve. A korzó fölött szinte ott párázik a rongyos sátrakban árult gyümölcsök kimondhatlan édes, erős illata. Minden élőknek látszik, és szinte magunknak is kedvünk kerekedik, hogy leszáljunk az előttünk épült uccára és a kép alakjai közé álljunk, hogy újra végigsétáljunk a felejthetetlen emlékü korzón. Odább jönnek a legkülönösebb formájú és színű házak ezerszámra, mindenütt virág, gyümölcs és — rongy. Midőn végére értünk a képnek, újra ellülről kezdjük a nézelődést, mert ez a kép nem enged el magától, itt órák hosszat kell ellülni, hogy minden szépségét végigélvezzük. Hogy aztán még teljesebb legyen az illúzió, az ügyes kezű Schönchen olyan pompás előteret épített a képhez, azt sem tudjuk már, vajlon nem igazi városban jártunk-e mi? — Annyi való igaz, hogy szebb látnivaló régen nem volt Budapesten.

— **A Dadek-féle Szentek Életéből** megjelent a 14-ik és 15-ik füzet. Az előbbiben Carucci Negyven szent vértanujában, az utóbbiban Tiepolo Szent Patrikjában gyönyörködhetünk. A két lapnagságú kép, két hírneves festőművész klasszikus alkotását mutatja be igazán hí és kifejezésteljes másolatban. A szövegképek közül a 14-ik füzetben Szent Gergely pápa és Lubin püspök régi metszetek után készült képei, meg Szent Matild királynő klasszikus, kosztümtani szempontból is becses képe említendők meg. A 15-ik füzet szövegképei közül igen sikerültek: Szent Herbert érsek és Szent Gertrud szüz képei. — A „Szentek Élete” előfizetési a kiadóhivatalba (Budapest, V., Honvéd-u. 10.) küldendők, ahonnan mutatványfüzetet minden érdeklődőnek ingyen és bérmentve küldenek.

Közgazdaság.

Apró közlemények.

— **Uj szer a fillokszera ellen.** A párisi tudományos akadémia utolsó ülésén egy a fillokszera elleni új és hathatós szer mutatott Lautrey francia vegyész. Szerinte, ha egy kiló pikrinsavat feloldanak 90 liter vízben, oly oldatot kapunk, melynek literje csak 2 krajcárba kerül és ez olcsóság dacára leghathatósabb ellenszere a fillokszera pusztításainak. E folyadék nevezett állítása szerint nemcsak a fillokszerát pusztítja el, hanem mindazokat az apró állatokat, melyek a szőlő gyökerein élőködnek. Junius, augusztus hónapokban használják oly módon, hogy befecskendezik vele a szőlőtököket. Lautrey szerint a pikrinsav a gyümölcsfák kártevőit is elöli.

— **A kálitrágyák gyakori bizonytalan hatását** nem a trágya rosszasága vagy hasznavehetetlensége okozza, hanem az a körülmény, vagy túlságosan vízenyős a föld, vagy mérszben szenved az hiányt. Előbbi esetben lecsapolásnak, utóbbi esetben meszesítésnek kell megelőzni a nevezett trágya elszórását. A kész alkalmazandó mindazon esetben, midőn a szántóföld 0.5% mesznél többet nem tartalmaz.

— **A répának, repcének, dohánynak, lennek** stb. igen sok az ellensége s különösen kikélese után nagy kárt tesz bennük a földi bolha. Minél lassabb a növényeknek fejlődése, vagyis minél huzamosabb időn keresztül tart első fejlődési stádiumuk, annál nagyobb lesz a kár, annál tömegesebben lépnek fel a bolhák. Ha a növénynek sok könnyen felvehető nitrogén áll rendelkezésére, akkor jobban fejlődik s jobban kiállja a bolha pusztítását. A könnyen felvehető nitrogénnel fejtrágya gyanánt alkalmazott salétrommal lehet megadni s azért a trágya említett növényeknél fontos szerepet játszik.

— **Ha koral tökök akarunk termelni,** e célra legalkalmasabb az indátlán spárgatók, a mely a legizletesebb fűzeléket szolgáltatja és az üveg alatt való tenyésztésre legjobban megfelel. A magot elvetés előtt célszerű 24 óráig langyos vízben áztatni, hogy annál hamarabb kikeljen. Áztatás után a magot cserepekbe elültetjük, melyekből a plánták 8—10 nap alatt kikelnek. Ha a plántáknak a szik levélen kívül 1—2 leve-lük van, elkészítjük a melegágyat a már ismeretes módon, úgy azonban hogy az ablakereteknek megfelelőleg mindkét oldalon 25—30 cm. hely

hagyassék a trágya befogadására. Trágyaúl műtrágyával kevert lótrágyát használunk. Ha a trágya már megmelegedett, arra 25 cm. vastagságu földréteget teszünk s fölrajjuk az ablakokat. A tők palántákat akkor kell beletenni, midőn a föld hőfoka 20-25 cm.

Nyílt-tér.

As a rovatban közölték nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon tisztelt uraknak és barátainknak, kik Sümegeen való tartózkodásomat szíves jóindulatukkal kellemessé tették, Bécsbe való utazásom alkalmából fogadják ez uton is hálás köszönetemet. A viszontlátásig Isten veletek!

Sümege, 1900. évi július hó 14. én.

Gretzmacher Gyula.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egy-szeri közlése 10 szög 30 fillér, minden további szó 3 fillér. — A vastagabb betűvel szedett szavak kétszeresen számítottak.

Hirdetések posta útján is beküldhetők, a közlési díj levélbélyegeken melléklendő. Levélbeli felvilágosítás csak a válaszbélyeg beküldése mellett adatik.

Fess, fiatal asszonyka ismeretségét keresi egy fiatalember. Leveleket „Szerelmes” jelöggel alatt továbbít a kiadóhivatal.

Tanonc kerestetik. Egy jó családból való fiu Kohn Testvérek sümegei vaskereskedésébe teljes ellátással tanoncúl azonnal felvétetik.

Gleichenbergi János forrás, üdítő- és gyógyviz, havonként friss töltésű, legolcsóbban kapható Würzburger Jakabnál, Sümege.

KIADÓ LAKÁS. A mosó-uccában egy igen kényelmes, csinos uccai lakás, mely áll: 3 szoba, előszoba, konyha, élék-kamra s a többi hozzátartozóból, minden órában kiadó. Czim: a kiadóhivatalban.

Tanonc kerestetik. Rőfős kereskedésbe egy jó házból való fiu tanoncnak azonnal felvétetik, teljes ellátás mellett. Cim a kiadóban.

HIRDETÉSEK

miután a bélyegilleték július 1-én megszűnt, a legjutányosabb árban felvétetnek a

SÜMEG és VIDEKE

kiadóhivatalában.

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvényszéknél bejegyzett „apáca”-védjegyvel van ellátva. Földimulhatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbátvevő bármintesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse

(esodakenőcseknek nevezik)

utólréhetetlen szívó erejű és gyógyítóhatású. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kecskeszel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszert, nyabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyított meg. Antiszeptikus és gyógyítóhatású mindenféle seb gyógyulásánál.

Próbátvevő bármintesen 1 kor. 30 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéktelen, ugynevezett házi kenőcsökets más efféléket.

Cim: A. Thierry, gyógyszerár és gyár a Védőangyalhoz, Pregrada Pragerhof felé, a Déli vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védjegyeimnek utánzatát a törvény bünteti.

- Lasigee, Dordogne, Koppenhága, fabrikai farma. Milánó, A. Bertoloni, Malmo, Sevrige, Apot. Lejonek, Nautas, Pharmacie C. Frodet, Népoly. Palermo, Parle, Pharmacie française, 1 & 3, Place de la République, Pharmacie Daprey, 11, Rue des frances Bourgois, Praga, Eösa, Corso, Agenzia del Policlucato, Rombaiz, Pharmacie F. Gornuth, Sarajewo, Szeged, Temesvár, Triost, Velenos, Vienne, Zürich.

RÉVÉSZ SÁNDOR női, férfi- divatáru- és confection-terme BUDAPEST, VII., Csömöri-ut 6. sz.

Maison de Luxe.

Mesteri szabással készítek elegáns öltözéket különleges szövetekből. Divattermem párisi mintákra van berendezve s a toilletteket kizárólag eredeti modellek után készítem. Női kalapokat és azok alakítását eredeti modellek mintájára mérsékelt ár mellett eszközölöm.

Alsó (Soupon), Divatkelme-, Ernyő- (nap- és eső-), Fátyol-, Fehérnemű-, Férfi-kelengye-, Fügöny-, Flüzö- (mieder), Gyermek-kelengye, Illatszer-, Ingok-, (blosue), Keztyü-, Mosó- (cretton battis de laine), Nyak diszek (jabot), Női kelengye-, Selyem- és Szőnyeg-áru versenyképes beszerzési telepe.

Szigoru üzleti elvek.

Nagyságos Asszonyom!

12-20

Megkülönböztetett tisztelettel van szerencsém nagyrabecsült tudomására hozni, hogy tavaszi eredeti újdonságaim megérkeztek. Rendkívül nagy súlyt helyezek arra, hogy az előkelő hölgyközönség szükségleteit úgy, mint ez ideig, a jövőben is szigoruan olcsó szabott árak mellett a legújabb (heute nouveaute) és legjobb kivitelben beszerezhesse nálam. Daczára az idegi nagy áremelkedésnek, ideje korán és nagy mennyiségben eszközölt bevásárlásaim által az összes árukészletemet minden áremelés nélkül bocsájthatom forgalomba.

20 koronán felüli rendelvényeket bérmentve szállítok. Idegen szövetekből is készítek toilletteket.

Amidőn még az alantiakról szives tudomást venni kegyeskedjék, kérem megtisztelő rendelvényeit, melyeknek lelkiismeretes és pontos kiszolgálásáról cégem jó hírneve kezeskedik.

Kitűnő tisztelettel

RÉVÉSZ SÁNDOR.

Általános megjegyzések vidéki rendelésekre vonatkozólag:

- Teljes felelősséget válllok a nálam vásárolt árukért, meg nem felelőt visszaveszek és kívánatra az érte járó összeget is visszatérítem.
- Levélbeli rendeléseket pontosan teljesítek.
- Választék küldeményeket az összeg előzetes beküldése mellett a kívánt cikkből eszközölöm. Meg nem felelő áruért az összeg postafordultával visszaküldöm.
- Rendelményeket a beérkezés napján pontosan intézek el.
- Mérték után készülő rendelvényeket a lehető legrövidebb idő alatt szállítok; a pontosság érdekében mintadarabot kérek.
- Mintákat kívánatra bérmentve küldök, de szükségesnek találom a cikk megnevezését, t. i. mily használatra szükségeltetik.